

נצח ישראל- פרק נ"ה / מקורות נוספים

1. קהלת רבה (פרשה ג, א')

לכל זמן ועת לכל חפץ, זמן היה לו לאדם הראשון שיכנס לגן עדן, שנאמר (בראשית ב, טו): וינחחו בגן עדן. וזמן היה לו שיצא משם, שנאמר (בראשית ג, כד): ויגרש את האדם וגו'. זמן היה לו לנח שיכנס לתבה, שנאמר (בראשית ז, א): בא אל התבה וגו'. וזמן היה לו לצאת, שנאמר (בראשית ח, טז): צא מן התבה וגו'. זמן היה לאברהם שינתן לו המילה, שנאמר (בראשית יז, ט): ואתה את בריתי תשמר. וזמן היה לבניו להמול, מהן שימולו בשני מקומות, אחת במצרים ואחת במדבר, שנאמר (יהושע ה, ה): כי מלים היו כל העם היצאים וגו'. ועת לכל חפץ תחת השמים, זמן היה שתנתן התורה לישראל, אמר רב ביבי זמן היה לאותו דבר שהיה נתון למעלה מן השמים ועכשו יהיה נתון למטה מן השמים, ואיזו זו התורה, שנאמר (שמות כ, א): וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר.

2. שם (פרשה ג, י"א)

את הכל עשה יפה בעתו, אמר רבי תנחומא פעונתו נברא העולם, לא היה ראוי להפראות קדם לבן, אלא לשעתו נברא, שנאמר: את הכל עשה יפה בעתו.

3. צדקת הצדיק (פיסקה קע"א)

יש מקום מוכן לצער ח"ו...וכן זמן...אבל באמת לשון חכמים מרפא, שאמרו ז"ל מוכן לפורענות – לשון פירעון...ואותו הזמן מקום ונפש הוא מוכן לקבל פירעון מה שנשתכר...ובאותו מקום זמן ונפש שנשפע הפירעון ושכרו של השי"ת, מצד ריבוי השפע נעשה ח"ו פורענות לרע, כידוע בסוד שבירתן של כלים זוהי מיתתן, ע"י ריבוי האור...ומי שזוכה באמת – מקבל פירעון הטובה אז, שזה ענין לידת משיח בתשעה באב

4. העמק דבר (ויקרא י"א, מ"ד)

דמי שמטמא נפשו במאכלות אסורות מכח התורה יבוא לשקץ טבעו כ"כ עד שיאכל גם דברים המתועבים לנפש נקיה בדעת אדם, וכמו כל חומר וצורה, שכל שצורתו גבוה ממה שלמטה ממנו – הרי חומר חלש ממנו, וכשנפסד צורתו – גם החומר הולך תמס, יותר מחומר הפחות. כך הוא בעניני הנפש. נפש ודעת האדם גבוה מנפש הבהמה, וכאשר משחית נפשו מדעת האדם – הרי נעשה גרוע מבהמה ומזיק ביותר (כמו שכתוב בספר בראשית ו' ג'ה', ע"ש). וכמו כן, נפש הישראלי גבוה על פי דעת תורה שעליו, וכשמשחית דעת תורה ממנו – נעשה גרוע מנפש האדם שאין עליו דעת תורה, ולא יפלא ממנו לאכול גם דברים המתועבים וכל השרץ הרומש על הארץ.

5. חידושי אגדות (סנהדרין, ס"ה, ב')

שאלה גדולה, למה המכשפים והחרטומים פועלים הרבה, ואילו הצדיקים אינם יכולים לפעול כאשר קוראים אל השי"ת?! ותשובה זאת, כי הוא יתברך קדוש, ומשרתיו קדושים, ואם האדם צדיק – השי"ת קרוב אליו, ועושה רצונו, ואם אינו צדיק – אינו קרוב אליו. אבל המכשפים והחרטומים – פועלים על ידי שדים, וכוחות אלו – אין צריך לזה קדושה כלל.